

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Државен завод за индустриска сопственост

Бр. 03-476/11

10-04-2020 20 год.
С К О П Ј Е

НОВ ТЕКСТ

ИЗВЕШТАЈ

ЗА РАБОТАТА НА
ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА ИНДУСТРИСКА СОПСТВЕНОСТ
ЗА 2019 година

Март, 2020 година

I СТАТИСТИКА

ПАТЕНТИ

Патентни пријави во 2019 година

Година	Домашни	Странски, национална фаза			Вк. Пред ДЗИС	Издадени решенија за признавање на правото за патент
		ДСП ¹⁾	ЕПЗ ²⁾ проши.	Пред ДЗИС		
	1	2	3	4	5= 1+4	6
2019	49	3	1047	1050	1099	972

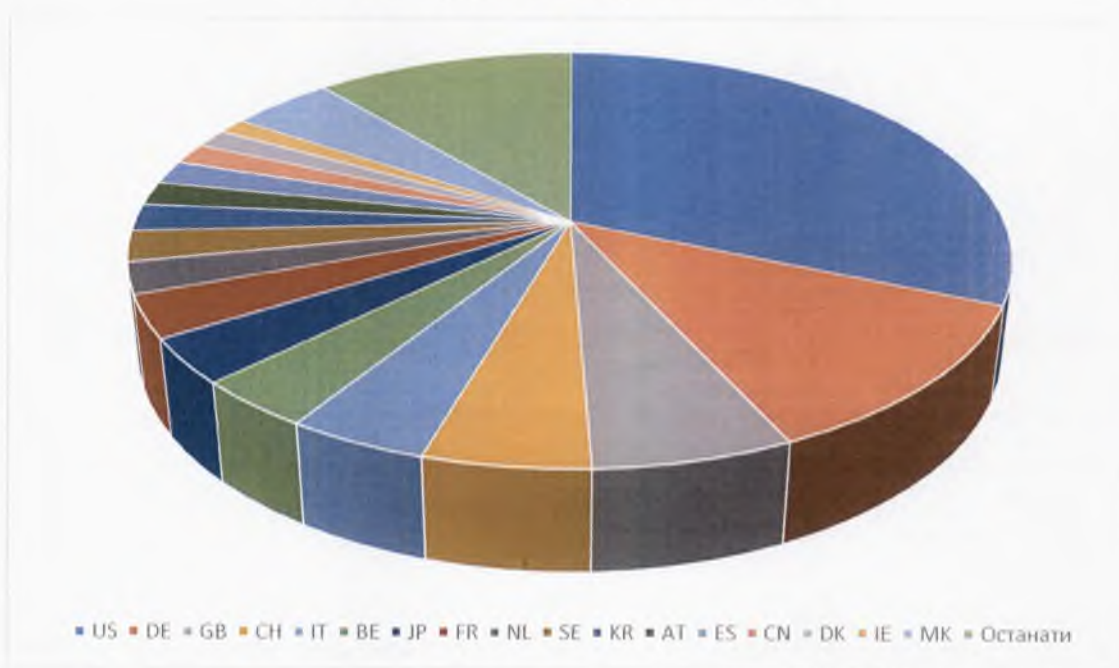
Во Државниот завод за индустриска сопственост на Република Северна Македонија во текот на 2019 година поднесени се 1099 патентни пријави од кои 49 пријави се национални пријави, 3 пријави се преку ДСП и 1047 се европски патенти (патенти кои ги признал ЕПЗ). Бројот на поднесените патентни пријави во 2019 година зголемен за 9,9%. Зголемувањето на бројот на поднесените патентни пријави во 2019 година се должи на зголемувањето на пријавите за регистрирање на европските патенти. Од вкупниот број на европските патенти, 240 пријави се ЕРО пријави (22.9%) додека останатите 807 се Euro PCT пријави (77%).

Во текот на 2019 година, пред Државниот завод за индустриска сопственост на Република Северна Македонија, поднесени се вкупно 49 пријави, од кои 48 пријави се од домашни подносител/инноватори и само една пријава е од странски подносител/инноватор.

¹⁾ ДСП - Договор за соработка во областа на патентите

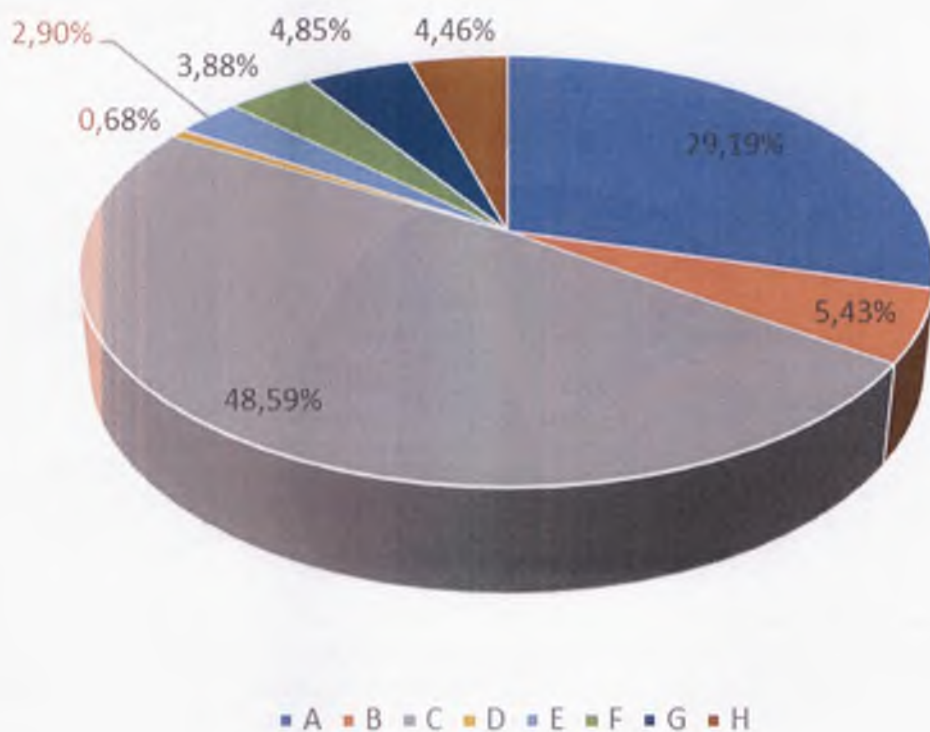
²⁾ ЕПЗ - Европски патентен завод

Патентни пријави по извори во 2019 година

	Земји	Број на пријави	%
1	US	342	31.1
2	DE	130	11.8
3	GB	69	6.3
4	CH	57	5.2
5	IT	48	4.4
6	BE	41	3.7
	JP	38	3.5
7	FR	36	3.3
8	NL	27	2.5
9	SE	26	2.4
10	KR	23	2.1
11	AT	20	1.8
12	ES	20	1.8
13	CN	18	1.6
14	DK	16	1.5
15	IE	13	1.2
16	MK	49	4.5
17	Останати	124	11.3

Поднесените пријави за патенти според Меѓународната класификација на патенти (МКП)
во 2019 година

МКП класификација	Број на пријави	%
A	301	29,19
B	56	5,43
C	501	48,59
D	7	0,68
E	30	2,9
F	40	3,88
G	50	4,85
H	46	4,46

Структурата на поднесените пријави за патенти според МКП е со најголемо учество на секцијата C (хемија, металургија) со 48.59 % и секцијата A (тековни животни потреби) со 29.19%, што укажува дека интересот за заштита е поврзан со структурата на производните капацитети во Република Северна Македонија.

Останати статистички информации за патенти

Покрај ова, во текот на 2019 година Државниот завод за индустриска сопственост извршил и други активности од доменот на патентите: издадени се 972 решенија за признавање на патент. Исто така решени се и 47 барање за пребарување во базите на податоци за патенти. Во текот на 2019 година издадени се и вкупно 96 решенија за промени во регистрите, како што се промени на име, адреса или застапник на подносителот/носителот, пренос на право или спојување на фирма.

Пријави на трговски марки во 2019 година

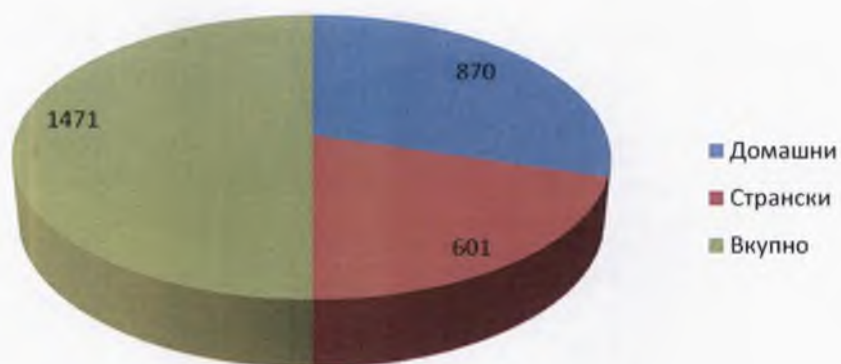
Година	Домашни	Странски пријави			Вкупно по Мадрид. Договор/протокол	Вкупно странски	Вкупно пријави	Издадени решенија	
		Пред ДЗИС	По Мадридски аранжман						
			Нови	Терит. пр					Прод. на еф.
	1	2	3	4	5	6=3+4+5	7=6+2	8=7+1	9
2019	870	601	2548	417	4052	7017	7618	8488	1347

Во текот на 2019 година, во Државниот завод за индустриска сопственост на Република Северна Македонија, се пристигнати вкупно 4439 пријави, од кои 63% според Мадридски пртокол, а останатите се поднесени до Државниот завод за индустриска сопственост. Во структурата на вкупниот број пријави 89% се од странство. Во 2019 година, се пристигнати вкупно 4439 пријави за трговски марки што претставува зголемување од 114 пријави.

Пред Државниот завод во текот на 2019 година, поднесени се вкупно 1471 пријави со што нивниот број е зголемен за 149 пријави или 10%. Од вкупниот број поднесени пријави 870 се од домашни подносител, што е зголемување за помалку од 4% и 601 пријави од странски подносител кој во споредба со претходната година е зголемен за 26% и претставува значително зголемување.

Според Мадридскиот аранжман, во текот на 2019 година, се поднесени вкупно 2965 пријави за трговски марки, од кои 2548 се нови пријави и 417 територијални проширувања. Бројот на пријави според овој аранжман бележи намалување од 22 пријави.

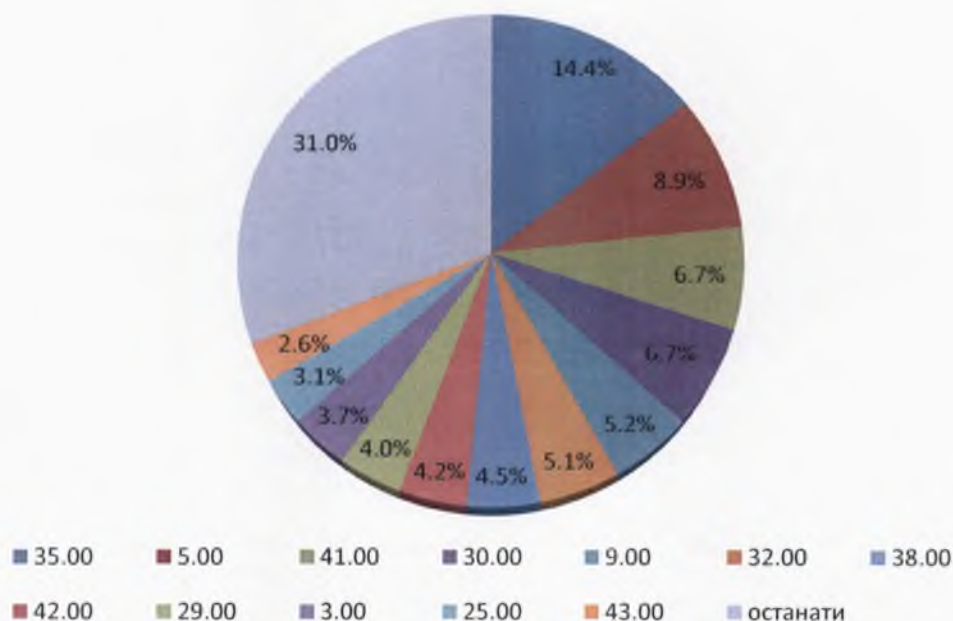
Пријави на трговски марки поднесени во ДЗИС

Година	Домашни	Странски	Вкупно
2019	870	601	1471

Бројот на поднесените пријави за трговски марки во 2019 година, изнесува 1471 и бележи зголемување за 11 %. Во однос на претходната година, во 2019 година значително е зголемен бројот на пријави за трговски марки поднесени пред Заводот со тоа што поголемо зголемување бележат странските пријави.

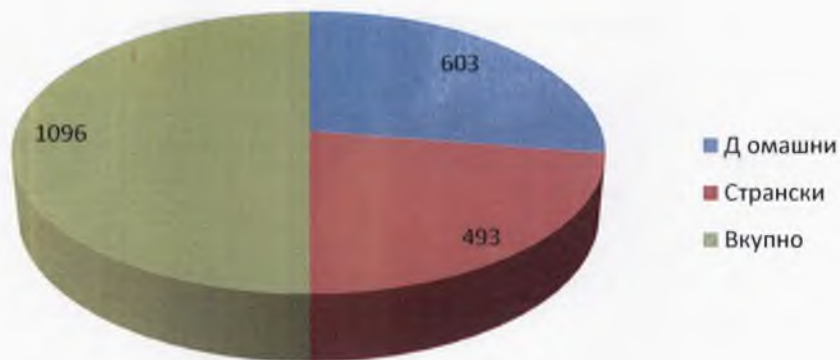
Пријави на трговски марки според Ничанската класификација во 2019

Класа	Број	%
35	451	14,4
05	279	8,9
41	210	6,7
30	209	6,7
09	164	5,2
32	158	5,1
38	141	4,5
42	132	4,2
29	127	4,0
03	115	3,7
25	98	3,1
43	82	2,6
останати	958	31,0

Од сите пристигнати пријави по класи во 2019 година, може да се забележи дека е присутна тенденција на понатамошно зголемување на бројот на пријави во првите 4 класи, односно на класите 35, 05, 41 и 30. Оваа година значително е зголемен бројот на пријави во класа 09 која ја следат услугите од класа 38 и 42. Може да се заклучи дека најзначајно е учеството на пријавите што се поврзани со производство и трговија на фармацевтски и производи за медицинска употреба, како и на производството или подготовката на прехранбени производи, со оглед на тоа што Република Северна Македонија има развиена фармацевтска и прехранбена индустрија.

Признаени трговски марки во 2019 година

Година	Д омашни	Странски	Вкупно
2019	603	493	1096

Во 2019 година, издадени се 1096 решенија за признавање на право на трговска марка .

Меѓународно регистрирани трговски марки од Република Северна Македонија

Во 2019 година меѓународно се регистрирани 30 трговски марки, односно бројот е еднаков со истиот од претходната година. Покрај ваквите движења остварени во 2019 година, постои простор состојбата со меѓународно регистрираните македонски трговски марки да се подобри, затоа треба што повеќе да се укажува на фактот дека македонските фирми сè уште го немаат сфатено значењето на меѓународната заштита на трговските марки и фактот дека користењето на Мадридскиот систем дава погодности (пониска цена, една пријава за повеќе држави и сл.), во однос на пријавувањето по земји.

Останати статистички информации за трговските марки

Во текот на 2019 година, Државниот завод за индустриска сопственост изврши и други активности од доменот на трговските марки. Во текот на 2019 година издадени се вкупно 3096 решенија за промени во регистрите, односно издадени се: 1556 решенија за продолжување на важењето на трговските марки, 1540 решенија за промени во регистрите, 108 решенија за спојување на фирма, 361 решенија за пренос на право, 1512 задолжувања за плаќање трошоци и такси по решенија за трговски марки, известување за утврдување на датум на поднесување на пријавата 1424, 109 потврди и изводи за пријавени и регистрирани трговски марки, 217 решерши, 245 решенија за отфрлање, престанок на важење и одбивање на трговски марки, 1430 задолжувања за плаќање трошоци за објава на пријава на трговска марка, 1424 утврдувања на дата на поднесување на пријавата, а 969 решенија за промена на застапник и име и адреса.

ИНДУСТРИСКИ ДИЗАЈН

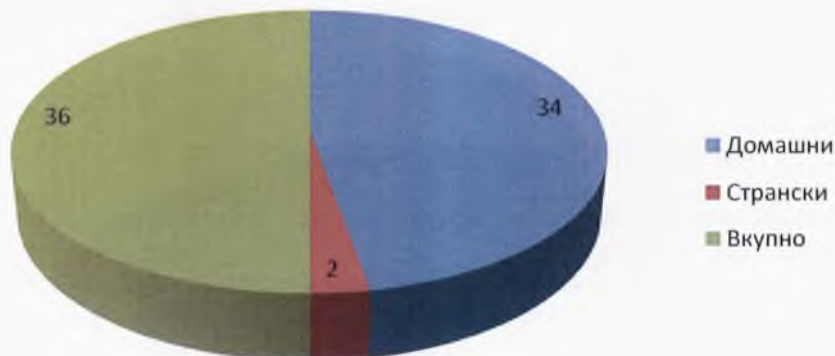
Пријави на индустриски дизајн во 2019 година

Година	Домашни	Странски пријави		Вкупно странски	Вкупно пријави	Издадени решенија
		Пред ДЗИС	По Хашки договор			
	1	2	3	4=2+3	5=4+1	6
2019	34	2	243	245	279	30

Во текот на 2019 година до Државниот завод за индустриска сопственост биле поднесени 279 пријави за индустриски дизајн. Бројот на вкупно поднесените пријави за индустриски дизајн во 2019 година, е зголемен за 23%. Во рамките на вкупниот број поднесени пријави за индустриски дизајн до Државниот завод, домашните во 2019 година, бележат зголемување од 1%. Од вкупниот број поднесени пријави, 36 се поднесени во Заводот, преку Хашкиот договор за меѓународно регистрирање на индустриски дизајни 711, од кои 143 се нови, а 468 се однесуваат на индустриски дизајни за кои е продолжено важењето за територијата на Република Северна Македонија.

Карактеристично за дизајните е тоа што со една пријава за признавање на правото на индустриски дизајн, може да се бара заштита на повеќе дизајни на производи (повеќекратна пријава), притоа сите дизајни од пријавата мора да се наменети да се применуваат на производи класифицирани во иста класа според Меѓународната класификација (Локарнска класификација). Според тоа, од поднесените 36 пријави во Заводот, повеќето се повеќекратни, со вкупно 75 индустриски дизајни.

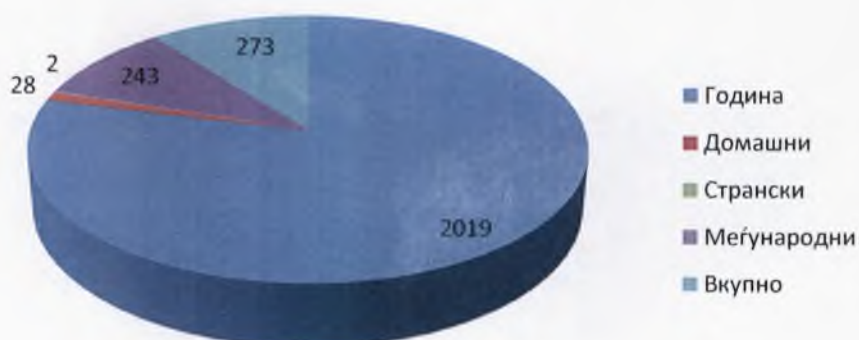
Пријави на индустриски дизајн поднесени во ДЗИС

Година	Домашни	Странски	Вкупно
2019	34	2	36

Бројот на поднесените пријави за индустриски дизајн во 2019 година, поднесени во Заводот изнесува 36 и е зголемен за 1%. Зголемувањето на бројот на пријави за индустриски дизајн во 2019 година, е забележан кај домашните и кај странските пријави. Од ваквиот однос на поднесени пријави за индустриски дизајн следи зголемување на учество на домашните на странските пријави.

Признаени индустриски дизајни во 2019 година

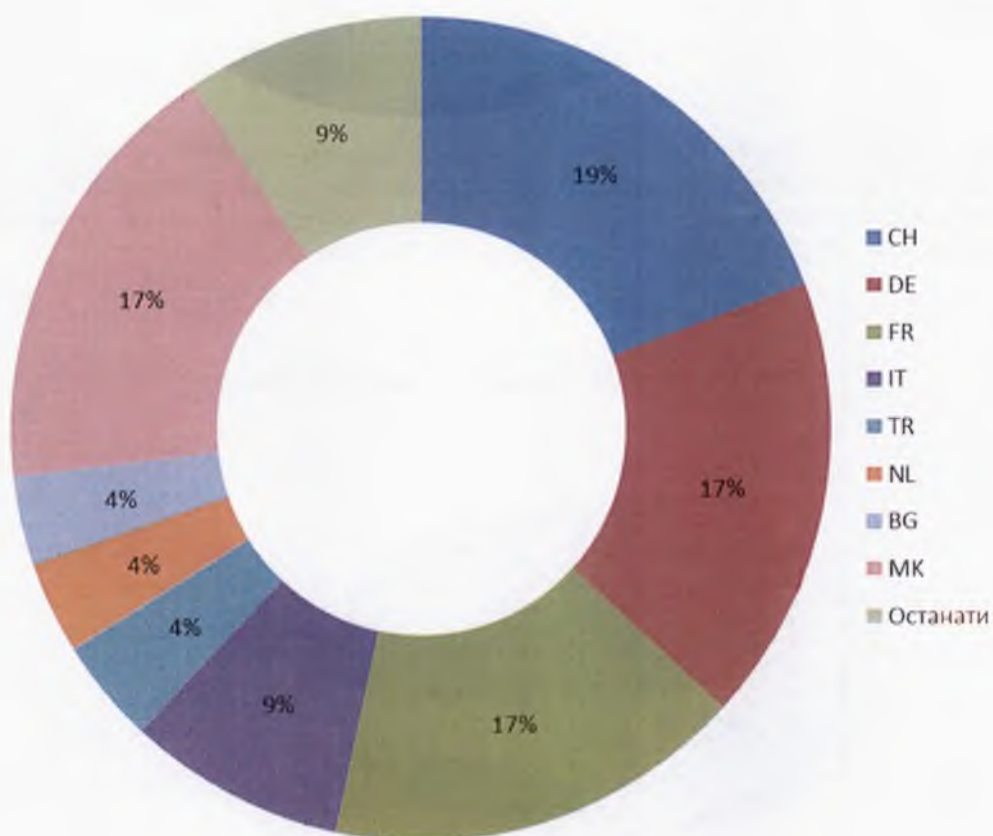

Година	Домашни	Странски	Меѓународни	Вкупно
2019	28	2	243	273

Во 2019 година, во Заводот донесени се 30 решенија за признавање на право од индустриски дизајн со вкупен број од 86 индустриски дизајни и 243 странски меѓународно признаени за територијата на Република Северна Македонија и 492 продолжување на важење на индустрискиот дизајн.

Инаку, овде треба да се напомене дека во вкупниот број меѓународно поднесени и регистрирани пријави по Хашки договор, се евидентирани со една или како повеќекратни пријави за индустриски дизајни и изнесува 2352 индустриски дизајни.

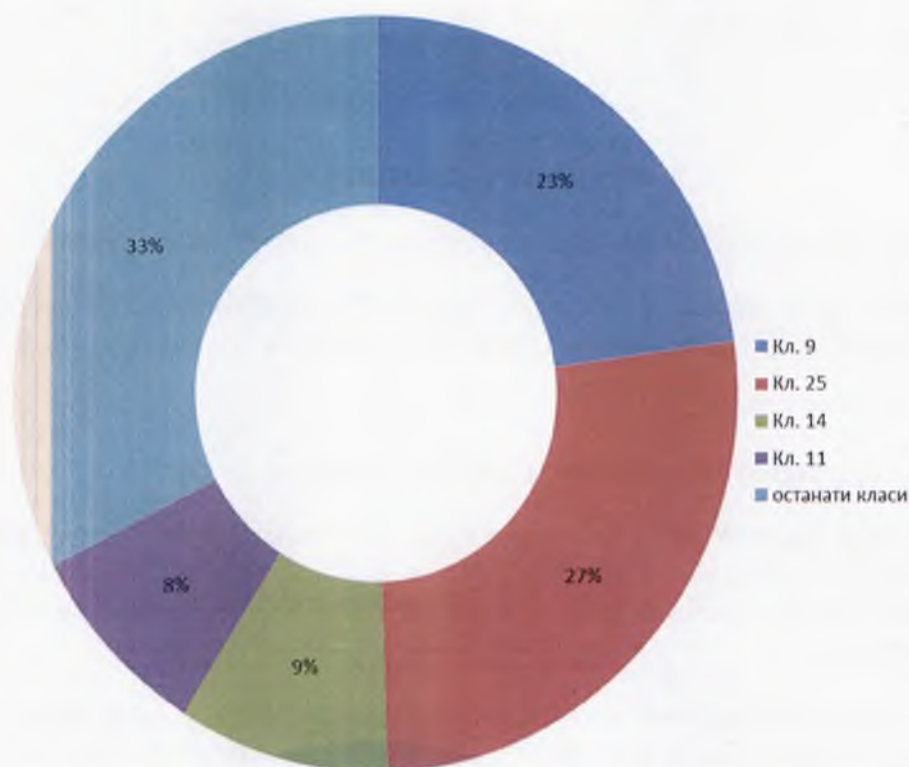
Признаени индустриски дизајни по извори вкупно во 2019

Земји	Пријави	%
CH	76	27,8
DE	37	13,6
FR	30	11,0
IT	23	8,4
TR	18	6,6
NL	13	4,8
BG	14	5,1
MK	36	13,2
ОСТАНАТИ	26	9,5

Гледано по извори од вкупниот број индустриски дизајни кои важат за територијата на Република Северна Македонија, најголемо учество во 2019 година има Швајцарија со 76 регистрирани индустриски дизајни или процентуално 22,8%. Потоа следуваат: Германија со 37 или процентуално 13,6%, Франција со 30 регистрирани индустриски дизајни или 11,0%, Италија со 23 или процентуално од 8,4% , Турција со 18 или процентуално 6,6%, Холандија со 13 регистрирани дизајни или процентуално од 4,8%, Бугарија со 14 или процентуално од 5,1%, Македонија со 36 или процентуално од 13,2% и останато со вкупно 26 или 9,5%.

Пријави на индустриски дизајн по Хашки договор според Меѓународната класификација за индустриски дизајн (Локарнска класификација)

Класа	%
25	23,2
9	19,4
23	14,2
10	13,3
14	12,8
06	8,1
останати	11

Од приложениот графикон се забележува дека во Државниот завод за индустриска сопственост на Република Северна Македонија, во 2019 година, со учество од 23% структурно најзастапени се признаените индустриски дизајни од класата 25, следи класата 09 со учество од 19,4% и класата 23 со учество од 14,2% . **Класата 25**

се однесуваат на градби и елементи за градежништво класата 14 се однесува на опрема за електронски записи, комуникација или обработка на информации и класата 10 се однесува на саати, часовници и други мерни инструменти, класа 9 на амбалажа и контејнери за транспорт, класа 23 се однесува на опрема за дистрибуција на течности, инсталација за греење, инсталација за клима уреди, цврсти горива.

Останати статистички информации за индустриски дизајни

Во текот на 2019 година, Државниот завод за индустриска сопственост извршил и други активности од доменот на индустриските дизајни, односно донесени се 24 решенија за продолжување на индустрискиот дизајн, 6 решенија за отфрлање на пријавата, 4 решенија за одбивање, донесени се 6 решенија кои се однесуваат на промени во регистрите за индустриски дизајн, направени се 35 исправи за индустриски дизајн, 35 известувања за утврдување на датум на поднесување на пријавата, 32 известување за плаќање трошоци за објава во гласник и 31 известување за плаќање такси за решенија за признавања на индустриски дизајн. Понатаму извршени се 8 пребарувања во базите на податоци по барање на странките.

II. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Соработка со Светската организација за интелектуална сопственост (СОИС)

Вработени од Заводот учествуваа на Генералното собрание на WIPO, постојаните комитети и работни групи што редовно се одржуваат под покровителство на Светската организација за интелектуална сопственост.

Соработка со Европската патентна организација (ЕПО)

Во текот на 2019 година, Државниот завод за индустриска сопственост земаше активна улога во работата на ЕПО. Активно земаше улога во Административниот совет (тело кое го креира и ја следи политиката на ЕПО). Од четири редовни состаноци годишно, активно учествуваше во Комитетот за буџет и финансии, во ТОСК и Комитетот за патентно право.

Вработени во ДЗИС учествуваа на повеќе семинари, работилници организирани од страна на ЕПО како што се: Новост и инвентивен придонес во пријавите за патенти, Пребарување и испитување на европски патентни пријави и Семинари за проектот Квалитет во изворот и Espacenet new.

И во текот на 2019 година, Државниот завод за индустриска сопственост во соработка со ЕПО учествуваше на следниве проекти: Квалитет во изворот како и Espacenet new. Активно се работеше со нивните експерти со цел да се подобри квалитетот на податоците кои се разменуваат со ЕПО.

Соработка со Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија (EUIPO)

Согласно Меморандумот за билатерална соработка помеѓу Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија (ЕУИПО) и Државниот завод за индустриска сопственост на Република Македонија, заведен под бр. 08-2127/1 од 14.10.2015 година, во мај 2019 година, од Државниот завод за индустриска сопственост на Република Северна Македонија упатен е административен државен службеник како

национален експерт во Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија (EUIPO) со седиште во Аликанте, Шпанија, на оспособување во согласност со потребите на работниот процес, проширување на соработката и размена на искуства во рамките на европската администрација за интелектуална сопственост.

Времетраењето на наведеното оспособување на националниот експерт е за период од 2 (две) години, почнувајќи од 01.05.2019 година до 30.04.2021 година.

III. УЧЕСТВО НА КОМИТЕТИ И СОСТАНОЦИ

Претставници на Државниот завод за индустриска сопственост учествуваа во работата на телата на СОИС и ЕПО и на други работни состаноци односно на:

1. Учество на "Објаснувачки состанок за поглавјето 3.07 - Право на интелектуална сопственост" што се одржа од 7-8 февруари 2019 година, во Брисел – Белгија;
2. Учество на Комитетот за патентно право кој се одржа на 19-20 февруари 2019 година, во Минхен–Германија;
3. Учество на "Објаснувачки скрининг за Поглавјето 25 – Наука и истражување" што се одржа на 11 март 2019 година, во Брисел – Белгија;
4. Учество на Меѓувладин комитет за интелектуална сопственост и генетски ресурси, традиционално знаење и фолклор, што се одржа од 18 -22 март 2019 година, во Женева – Швајцарија;
5. Учество на 159-та Седница на Административниот совет на ЕПО што се одржа од 27-28 март 2019 година, во Минхен – Германија.
6. Учество на "14-тиот Лиасон состанок за соработка"; кој се одржа во периодот од 20-21 март 2019 година во Аликанте-Шпанија;
7. Учество на "21-виот Лиасон состанок за трговски марки; кој се одржа во периодот од 02-03 април 2019 година во Аликанте-Шпанија;
8. Учество на "29-тата сесија на Комитетот на експерти за Ничанската Унија за меѓународна класификација на стоки и услуги" кој се одржа од 29 април - 3 мај 2019 година, во Женева-Швајцарија;
9. Учество на 13-тиот состанок на земјите членки на ЕПО што се одржа на 13 и 14 мај 2019 година во Килкени, Ирска
10. Учество на 23-тата сесија на Комитетот за развој на интелектуалната сопственост (CDIP), кој се одржа од 20-24 мај 2019 година, во Женева – Швајцарија;
11. Учество на 160-та Седница на Административниот совет на ЕПО што се одржа од 26-27 јуни 2019 година, во Минхен – Германија.

12. Учество на "59-та Серија на состаноци на Собранието на државите членки на WIPO" кој се одржа од 30 септември -06 октомври 2019 година, во Женева – Швајцарија;
13. Учество на 161-та Седница на Административниот совет на ЕПО што се одржа од 09-10 октомври 2019 година, во Минхен – Германија;
14. Учество на 123-от состанокот на Комитетот за буџет и финансии на Европската патентна организација што се одржа на 23-24 октомври 2019 година, во Минхен – Германија;
15. Учество на "22-риот Лиасон состанок за трговски марки и 18-тиот Лиасон состанок за дизајни"; кои се одржаа во периодот од 22-24 октомври 2019 година во Аликанте-Шпанија;
16. Учество на Комитетот за правото на патенти, кој се одржа од 02-05 декември 2019 година, во Женева – Швајцарија;
17. Учество на 42-та Сесија на постоечкиот Комитет за правата од областа на трговските марки, индустриски дизајн и географски ознаки што се одржа од 04-07 ноември 2019 година, во Женева – Швајцарија;
18. Учество на Комитетот за патентно право кој се одржа на 26 ноември 2019 година, во Минхен–Германија;
19. Учество на 162-та Седница на Административниот совет на ЕПО што се одржа од 11-12 декември 2019 година, во Минхен – Германија.

IV. УЧЕСТВО НА КОНФЕРЕНЦИИ, СЕМИНАРИ, ОБУКИ

Претставници на Државниот завод за индустриска сопственост учествуваа на конференции, семинари и обуки во странство, и тоа:

20. Учество на семинар на тема: "Трговски марки-Апсолутни причини за одбивање" кој се одржа во периодот од 06-08 март 2019 година во Аликанте– Шпанија;
21. Учество на семинар на тема: "Како да се анализира извештај од пребарувањето" што се одржа на 09-12 април 2019 година, во Прага – Република Чешка;
22. Учество на семинарот Европскиот патентен систем од поднесување на пријава до признавање што се одржа на 21-24 мај 2019 година во Рига – Латвија;
23. Учество на семинар на тема: "Слобода на дејствување" што се одржа на 28 и 29 мај 2019 година, во Лил – Франција.
24. Учество на Регионален семинар за регистрирани дизајни на заедницата што се одржа во периодот од 10-11 јуни 2019 година во Атина– Грција;
25. Учество на Симпозиум за географски ознаки кој се одржа на 02-04 јули 2019 година во Лисабон – Португалија;

26. Учество на 2-та ИС Извршна недела што се одржа во Аликанте – Шпанија од 01-05 јули 2019 година.
27. Учество на Под-регионален семинар за услугите на WIPO за извозно ориентирани мали бизниси, што се одржа во периодот од 11-12 септември 2019 година во Софија– Република Бугарија;
28. Учество на Инаугурација на Академијата за индустриска сопственост што се одржа во Атина – Грција на 10 септември 2019 година.
29. Учество на Конференција на тема "Хоризонтот на Индустриската сопственост 5.0" која се одржа од 26-27 септември 2019 година во Аликанте - Шпанија;
30. Учество на Меѓународна Конференција за ограничување на авторски права и исклучоци за библиотеки, архиви, музеи и образовни и истражувачки институции која се одржа од 18-19 октомври 2019 година во Женева - Швајцрија;
31. Учество на Конференција на ЕПО за информации за патенти за 2019 година што се одржа од 29-31 септември 2019 година во Букурешт - Романија;
32. Учество на Обука во врска со трезорско работење што се одржа од 06-09 ноември 2019 година во Атина - Грција;
33. Учество на Под-регионална Конференција за настава за Интелектуалната сопственост која се одржа од 14-15 ноември 2019 година во Банска Бистрица – Република Словачка;
34. Учество на Студиска посета во врска со активностите на ЕУ опсерваторија што се одржа од 10-11 декември 2019 година во Аликанте - Шпанија;

V. ЕВРОПСКИ ИНТЕГРАЦИИ

Националната програма за усвојување на правото на Европската унија

Државниот завод за индустриска сопственост како институција определена за раководење со работната група за Поглавјето 3.07. - Право на интелектуална сопственост и во текот на 2019 активно учествуваше во следење на спроведувањето на предвидените активности од Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА), како сеопфатен долгорочен документ кој ја дефинира динамиката на усвојувањето на правото на ЕУ, стратегиските насоки, политиките, реформите, структурите, ресурсите и роковите што треба да се реализираат со цел Република Македонија да ги исполни условите за членство во Европската унија. За таа цел Државниот завод за индустриска сопственост одржуваше месечни состаноци, подготвуваше месечни и квартални извештаи, учествуваше на седниците на Работниот комитет и на Поткомитетот на работниот комитет за европска интеграција, во координација со институциите од Поглавјето 3.7 и Секретаријатот за европски прашања.

Претставници на Државниот завод за индустриска сопственост на 7 и 8 февруари 2019 година учествуваа на објаснувачкиот скрининг за поглавјето кој се одржа во Брисел.

VI. АКТИВНОСТИ ЗА ПОДИГНУВАЊЕ НА ЈАВНАТА СВЕСТ

Светски ден на интелектуалната сопственост 2019

По повод 26 април – Светскиот ден на интелектуална сопственост, на 26 Април 2019 година, Државниот завод за индустриска сопственост ја одржа традиционалната Манифестација Патент на годината. Целта од одржување на настанот е не само да се поттикне креативноста и творештвото на мекедонските пронајдувачи туку и да се искористи системот на заштита на правото со патент во нивното деловно работење.

Изложби

Учество на 40-та Меѓународна изложба на пронајдоци, технички унапредувања, нови производи и творештво на млади МАКИНОВА 2019 што се одржа во периодот од 08-10.11.2019 година во организација на СПАТУМ. Државниот завод за индустриска сопственост преку свои претставници, кои беа членови на меѓународната оценувачка комисија, додели награди за пријавен или заштитен патент, жена иноватор и за млад иноватор.

Учество на "11-та Меѓународна изложба на жени пронајдувачи на Кореја – KIWIE 2019" што се одржа од 20 јуни – 23 јуни 2019 година во Сеул, Јужна Кореја, во организација на Асоцијацијата на жените пронајдувачи на Кореја – KWIE и поддршка од Корејанскиот завод за интелектуална сопственост – КИРО и од Светската организација за интелектуална сопственост - WIPO. На изложбата земаа учество 373 жени пронајдувачи од 28 земји. Република Северна Македонија се претстави со три пронајдоци кои беа наградени со четири златни и еден сребрен и еден бронзен медал, проследени со Дипломи.

VII. ЗАСТАПНИЦИ

Во 2019 година беа впишани 6 нови застапници во регистарот на застапници, а од регистарот беше избришан 1 застапник.

VIII. ОПШТИ РАБОТИ

ИТ поддршка

Државниот завод за индустриска сопственост располага со сопствени бази на податоци за пријавени и заштитени права од индустриска сопственост (патенти, трговски марки, индустриски дизајн и географски називи). За нивна обработка се користи програмата IPAS - Industrial property Administration System што е платформа развиена од Светската организација за интелектуална сопственост (WIPO) која служи за

управување со кориснички документи. Самиот IPAS е клиент - сервер веб платформа развиена на т.н. Java технологија, која овозможува администраторскиот и клиентскиот IPAS да комуницираат со базата на податоци која е на Oracle платформа, каде што се чуваат сите податоци .

За административното работење на Државниот завод за индустриска сопственост во одделението за прием и обработка на документите за стекнување на права од индустриска сопственост и во одделението за општа архива се користи програма на база на Lotus Notes што е апликациски софтвер, платформа развиена од IBM и е клиент сервер платформа која се користи за следните услуги:

- електронска пошта (e-mail);
- веб-сервер, каде е хостирана веб-страницата на ДЗИС и апликација за управување со веб-страницата, и
- софтвер за архивско работење со уписниците и деловодникот.

Прием на документи

Прием и обработка на документи за стекнување на права од индустриска сопственост се извршени во програмата IPAS и е обработен следниот обем на документи за 2019 година:

- *трговски марки:*

поднесени се 1471 нова пријава за трговска марка, од кои 870 домашни и 601 странски пријави за трговски марки, 2548 нови пријави по Мадридски аранжман, 417 територијални проширувања, издадени решенија за признавање на трговски марки 1347;

- *патенти:*

поднесени се 1099 нови пријави за патенти, од кои 49 домашни пријави за патенти и 1050 нови пријави на странски патенти, РСТ пријави 3, издадени решенија 972;

- *индустриски дизајн:*

поднесени се 34 домашни пријави за индустриски дизајн, издадени решенија 30 ;

- *други дејствија:*

извршени се приближно 87.700 дејствија коишто се однесуваат на издавање на документи за утврдување на датум на поднесени документи за признавање на правата од индустриска сопственост, прием на документи за платени такси за признаени права од индустриска сопственост, прием на документи за доставени барања за објави на права од индустриска сопственост, заверка на документи и други дејствија.

Издавачка дејност

Државниот завод за индустриска сопственост согласно законската обврска секој месец во годината издава службено гласило "Гласник". Уредувањето, обработката и објавувањето на материјали од доменот на заштитата на индустриската сопственост во "Гласник" се врши во ДЗИС.

Истовремено се подготвува и издава извештај за работата на ДЗИС за секоја измината година.

Финансиско работење

Обврските од областа на финансиско работење ги извршуваат вработените од Службата за општи и заеднички работи при Владата на Република Северна Македонија. Во текот на 2018 година извршени се сите обврски во врска со сметководственото работење на Заводот (изготвување буџет, годишни и квартални планови, прегледи на неизмирени обврски на крајот од секој изминат месец, разни видови информации на барање на одговорни лица од ДЗИС и Министерството за финансии и Генералниот секретар при Владата на Република Северна Македонија, изготвување плати, годишна пресметка, пописи на основни средства, статистички извештаи и ГДП).

1. Доставуван е квартален план за I, II, III и IV квартал во 2019 година за користење на буџетските средства.

2. Заради редовно измирување на обврските на ДЗИС, од Министерството за финансии - Сектор за буџет, неколку пати е барана пренамена на буџетски средства коишто се спроведени соодветно во кварталните планови во 2019 година заради намирување на трошоци што се однесуваат на патни и дневни трошоци и тековно одржување, како и заради намирување на обврски према Европската патентна организација.

3. Во согласност со обврските за следење на Буџетот за 2019 година, до секој 10-ти во месецот, до Министерството за финансии - Сектор за трезорско работење се доставува извештај за неизмирени обврски за претходниот месец.

4. Во согласност со заклучоците на Владата на Република Северна Македонија во врска со спроведување на пакетот на антикризни мерки, редовно и во рок во текот на 2019 година се доставувани:

- информација за службени патувања;
- информација за намирување на обврските.

Финансиски аспекти на работата за 2019 година

Приходи од работата на ДЗИС што се уплатуваат во Буџетот на Република Северна Македонија

Во текот на 2019 година, на сметката на Буџетот на Република Северна Македонија, биле уплатени средства во вкупен износ од **31.116.955,00** денари, поврзани со правата на индустриска сопственост (патенти, трговски марки и индустриски дизајни), согласно Законот за административните такси („Службен весник на Република Македонија“ број 17/93, 20/96, 7/98, 13/2001, 24/2003, 19/2004, 61/2004, 95/2005, 70/2006, 92/2007, 88/2008, 130/2008, 6/10, 145/10, 17/11, 84/12, 192/15 и 23/2016) и тоа:

- 722318 – административни такси за европски патенти во износ од 15.761.650,00 деанри;
- 722319 - административни такси за патенти во износ од 3.972.250,00 деанри;
- 722320 - административни такси за трговски марки во износ од 11.383.055,00 деанри;

Горенаведените приходи се уплатени во Буџетот на Република Северна Македонија по следните основи:

- за поднесување на пријави за патент, трговски марки и индустриски дизајн;
- за стекнување и одржување на правото на патент, трговски марки и индустриски дизајн;
- за барање на промени во регистрите на пријавени и признаени права;
- за поднесување на приговори, огласување на решение за ништовно и барање за престанок на важење поради некористење;
- за поднесување на меѓународни пријави;
- за издавање потврди.

Приходи од работата на ДЗИС што ги задржува Заводот согласно меѓународните договори и Тарифата на Заводот

Вкупните приходи на ДЗИС во 2019 година, остварени од Светската организација за интелектуална сопственост - Женева, врз основа на спроведување на заштита на правата од индустриска сопственост согласно Мадридскиот договор и протоколот за меѓународна заштита на трговските марки и Хашкиот договор за меѓународна заштита на индустриски дизајн како и приходите од Европската патентна организација (ЕПО) - Минхен, за заштита на патентни права, изнесуваат **36.989.218,00 денари**, и тоа:

- приходи од Светската организација за интелектуална сопственост - Женева, во износ од **36.257.816,00 денари**; и
- приходи од Европската патентна организација (ЕПО) - Минхен, во износ од **731.402,00 денари**.

Вкупните приходи на *Државниот завод за индустриска сопственост* во 2019 година, остварени согласно *Тарифата на Заводот* („Службен весник на Република Македонија“ број 128/09 и 42/2019), изнесуваат **7.030.996,00 денари**, и истите се стекнати по следните основи:

- трошоци за објава
- пребарување во бази на податоци
- изводи и
- исправи за трговски марки, патенти и индустриски дизајн.

Во делот финансиски показатели сврзани со реализација на буџетот на ДЗИС, можеме да ги наведеме следните показатели.

Буџет за 2019 година (во денари)

Буџет на ДЗИС	Ребаланс 2019	Буџет 2019	Ребаланс на Буџет за 2019 со извршени пренамени на средства	Реализација Буџетот за 2019 година	Реализација на Буџетот за 2019 г. во %
Програма 20 - заштита на индустриската сопственост во тоа:	140.929.000	44.829.000	140,929,000	138.852.907	95.81%
Расходи					
40 - плати и придонеси	18.629.000	18.529.000	18,629,000	17.696.697	95,05%
42 - стоки и услуги	17.700.000	18.100.000	18,300,000	17.406.877	95,12%
420 - патни и дневни	2.000.000	2.000.000	2,200,000	2.189.549	99,52%

расходи					
421 - комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	3.000.000	3.000.000	2,400,000	1.753.271	73,05%
423 -материјали и ситен инвентар	1.000.000	1.000.000	800,000	743.065	92.88%
424 – поправки и тековно одржување	1.800.000	2.000.000	1,600,000	1.448.542	90,53%
425 – договорни услуги	8.000.000	8.000.000	9,600,000	9.580.298	99,79%
426 – други тековни расходи	1.900.000	2.100.000	1,700,000	1.692.152	99,54%
464 – субвенции и трансфери	5.000.000	5.000.000	8,500,000	8.432.407	99,20%
480 – купување на опрема и машини	500.000	500.000	400,000	399.999	100,00%
481 – градежни објекти	96.000.000		96,000,000	92.404.570	96,25%
485–вложувања и нефинансиски средства	1.200.000	1.500.000	1,200,000	612.675	51,06%
486 - купување на возила	1.900.000	1.200.000	1,900,000	1.899.682	99,98%

1. Со Буџетот на Република Северна Македонија за 2019 година ("Сл. весник на РМ" бр.238/2018) определен е буџет на Државниот завод за индустриска сопственост во висина од 44.829.000 денари, и со извршените пренамени во буџетот на ДЗИС тој изнесуваше **140,929,000**. Во процесот на реализација на буџетот на ДЗИС за 2019 година се направени неколку пренамени во буџетските ставки со цел за поголема функционална реализација на доделените буџетски средства.

При тоа искористувањето на расположивите средства од буџетот на ДЗИС за 2019 година изнесува 138.852.907,00 денари, што во однос на буџетот со извршена пренамена изнесува 95,81%.

2. Во делот на Расходите - средствата наменети за основни плати и придонеси за социјално осигурување, реализирани се со 95,05%, и тоа од планираните со пренамената во буџетот на ДЗИС за 2019 година 17.706.228 денари за 34 вработени, реализирани се 17.696.697 денари за 33 вработени.

Во Државниот завод за индустриска сопственост на 1 јануари 2019 година биле вработени 34 државни службеници, директор и заменик директор.

На 28 мај 2019 година согласно член 104 став 1 од Законот за работни односи (Сл. Весник на РМ бр. 62/2005, 106/2008, 161/2008, 114/2009, 130/2009, 50/10, 52/10, 124/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13, 170/13, 187/13, 113/14, 20/15, 33/15, 72/15, 129/15 и 27/16), и член 98 став 5 алинеја 6 од Законот за административни службеници ("Службен весник на РМ" бр. 27/2014, 199/2014, 48/2015, 154/2015, 5/2016 и 142/2016), на 1 вработен му престана работниот однос по сила на закон со навршување на 64 години старост и вкупниот број на вработени во Заводот изнесувал 33 вработени, директор и заменик директор.

3. Во делот на Расходите – средствата наменети за стоки и услуги, од планирните со пренамената во буџетот за 2019 година во висина од 18.300.000 денари се реализирани 95,12 % или 17.406.877 денари, при тоа:

3.1. Расходите за патни и дневни се реализирани со 99,52 %, што се должи на реализација на најнеопходните службени патувања сврзани со пристапувањето на ДЗИС во работните тела на Светската организација за интелектуална сопственост – WIPO во Женева и Европската патентна организација – ЕПО во Минхен;

3.2. Расходите за комунални услуги, греење, комуникација и транспорт се реализирани со 73,05 % и покрај порастот на цените на овие трошоци во текот на годината;

3.3. Расходи за материјали и ситен инвентар реализирани се со 92,88 %.

3.4. Расходи за поправки и тековно одржување реализирани се со 90,53 %.

3.5. Расходи за договорни услуги се реализирани со 99,79 % и тоа за: кирија, надоместоци на плати, награди за пронајдувачи доделени на манифестациите: "Патент на годината" и "Макинова" други трошоци.

3.6. Други тековни расходи се реализирани со 99,54 % - трошоци за манифестации ("26 – април Светски ден на интелектуалната сопственост" и "Макинова") советувања и огласи во јавните средства за информирање во согласност со ЗОУП.

48. Капиталните расходи

480 – купување на опрема и машини

481 – градежни објекти

485–вложувања и нефинансиски средства

486 - купување на возила